

Założenia

2015-05-29

Szanowni Państwo,

przekazujemy w Państwa ręce Kodeks dobrych praktyk *Ogrodnictwo wobec roślin inwazyjnych obcego pochodzenia*. Jego stosowanie, choć ma charakter dobrowolny, świadczyć będzie o Państwa zaangażowaniu w ochronę różnorodności biologicznej i dbałości o zachowanie rodzimych gatunków roślin.

W publikacji znajdują Państwo nie tylko wyjaśnienia podstawowych pojęć związanych z tematyką gatunków roślin obcego pochodzenia, ale przede wszystkim zasady, jak postępować z takimi gatunkami, aby ograniczyć ich przenikanie do środowiska przyrodniczego. Liczę, że zebrane w Kodeksie zasady okażą się pomocne zarówno w Państwa pracy zawodowej, jak i podczas rozwijania ogrodowych pasji.

Kodeks wydaje się tym bardziej wartościowy, że został opracowany przy udziale wielu osób zajmujących się na co dzień ochroną przyrody, nauką i szeroko rozumianym ogrodnictwem. Mam zatem nadzieję, że przedstawione w Kodeksie zasady postępowania zostaną przez Państwa zaakceptowane, a dzięki naszym wspólnym staraniom możliwe okaże się zahamowanie negatywnych zmian zachodzących w rodzimej przyrodzie.

Jednocześnie zachęcam do odwiedzenia serwisu internetowego kdpo.gdos.gov.pl poświęconego Kodeksowi oraz do przesyłania nam deklaracji o jego stosowaniu. Będzie to dla nas znak, że docenili Państwo naszą publikację oraz że dbałość o środowisko jest dla Państwa cenną wartością.

Krzysztof Lissowski
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska

W środowisku przyrodniczym Polski występuje ok. 3500 gatunków roślin naczyniowych, z czego rośliny obcego pochodzenia stanowią aż 30%. Tak duży udział gatunków obcych wynika z coraz większej presji człowieka na środowisko. Jednak tylko niewielka część gatunków obcych stanowi obecnie zagrożenie dla rodzimej przyrody, są to tzw. inwazyjne gatunki obce (ok. 1,5% flory Polski).

Gatunki te negatywnie wpływają na środowisko przyrodnicze, m.in. poprzez przekształcanie siedlisk, wypieranie gatunków rodzimych lub nawet ograniczanie bazy pokarmowej dla zwierząt. Oddziaływanie to jest szczególnie dotkliwe w ekosystemach naturalnych lub półnaturalnych takich jak: zbiorowiska nadrzeczne, lasy, łąki czy pastwiska, a także w obszarach chronionych (m.in. w parkach narodowych, parkach krajobrazowych i obszarach Natura 2000).

Niektóre z gatunków inwazyjnych mogą powodować również straty gospodarcze, np. rozprzestrzeniając się jako chwasty na gruntach rolnych lub na terenach budowlanych, a nawet stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt, powodując alergie lub poparzenia.

Problem związany z rozprzestrzenianiem się gatunków obcych jest na tyle istotny, że zostały podjęte działania zarówno w poszczególnych krajach, jak i w ramach współpracy międzynarodowej, zmierzające do ograniczenia tego zjawiska. Wyniki badań wskazują, że jednym z głównych źródeł rozprzestrzenienia się inwazyjnych gatunków roślin na świecie jest ogrodnictwo.

Z tego powodu Rada Europy wraz z Europejską i Śródziemnomorską Organizacją Ochrony Roślin opracowała Europejski Kodeks postępowania w zakresie ogrodnictwa i inwazyjnych roślin obcych, a także zaleciła opracowanie krajowych kodeksów w zakresie gatunków obcych i ogrodnictwa, we współpracy z branżą ogrodniczą (**Rekomendacja nr 134 Stałego Komitetu Konwencji o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych**). W związku z tą inicjatywą również w Polsce przystąpiono do opracowania Kodeksu.

Mając to na uwadze, mamy nadzieję, że Kodeks dobrych praktyk *Ogrodnictwo wobec roślin inwazyjnych obcego pochodzenia* znajdzie akceptację i szerokie zastosowanie.